

Maa- ja metsätalousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kasvinterveyslain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kasvinterveyslain muuttamisesta (HE 287/2022 vp): Asia on saapunut maa- ja metsätalousvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- lainsäädäntöneuvos Juha Keski-Koukkari, maa- ja metsätalousministeriö
- neuvotteleva virkamies Marja Savonmäki, maa- ja metsätalousministeriö
- ylitarkastaja Sari Haikola, Ruokavirasto

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- oikeusministeriö
- valtiovarainministeriö
- Luonnonvarakeskus
- Kauppapuutarhaliitto ry
- Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- Metsäteollisuus ry

Valiokunta on saanut ilmoituksen, ei lausuttavaa:

- Taimistoviljelijät-Plantskoleodlarna ry

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kasvinterveyslakia. Esityksen mukaan lakiin tehtäisiin ne viittaustekniset muutokset, jotka ovat tarpeen Euroopan unionin valtioneuvoston päätöksiin maa- ja metsätalouseläimien tukea koskevien säännösten osalta tehtävien muutosten johdosta. Kyseiset Euroopan unionin uusitut valtioneuvoston päätökset tulevat voimaan 1.1.2023 ja niitä tulee soveltaa 1.7.2023 lähtien.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.7.2023.

Valiokunnan mietintö MmVM 24/2022 vp

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä jäljempänä esitettävien muutoksin.

Kasvinterveyslakiin hallituksen esityksessä esitetyt varsin tekniset muutokset ovat seurausta uusituista Euroopan unionin valtioneuvoston päätöksistä. Uudet valtioneuvoston päätökset julkaistiin Euroopan unionin virallisessa lehdessä 21.12.2022 eli vasta hallituksen esityksen antamisen jälkeen. Valiokunta toteaa, että lakiehdotuksen 34 §:ään on tarpeen tehdä jäljempänä yksityiskohtaisissa perusteluissa kuvatut lopullisista valtioneuvoston päätöksistä aiheutuvat tekniset muutokset. Uusitut valtioneuvoston päätökset ovat tulleet voimaan 1.1.2023 ja niitä tulee soveltaa 1.7.2023 lähtien.

Valiokunta katsoo, että kasvinterveyslakiin perustuvan korvausjärjestelmän toimivuutta on tarpeen jatkossa tarkastella laajemmin kokonaisuutena. Valiokunnan saamien tietojen mukaan kasvintuhoojien torjuntaan vuosittain kohdennettua määrärahaa on jäänyt käyttämättä merkittävästi, koska edellytykset korvausten saamiseksi eivät ole täyttyneet tai korvauksia ei mahdollisesti tiluista edellytyksistä johtuen ole lainkaan haettu. Korvausjärjestelmällä ja sen toimivuudella voi kuitenkin olla kasvinterveyden ja alan toimijoiden, kuten erityisesti taimitarhojen, kannalta suuri merkitys.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

Laki kasvinterveyslain muuttamisesta

Lain nimike. Koska lakiehdotus koskee vain yhden pykälän muuttamista, tulee pykälä yksilöidä myös lain nimikkeessä. Valiokunta ehdottaa nimikettä täsmennettäväksi tältä osin.

34 §. Eräät Euroopan unionin lainsäädännöstä johtuvat korvauksensaajia koskevat edellytykset. Pykälän 1 momentissa viitataan EU:n uusiin valtioneuvoston päätöksiin eli komission asetukseen tiettyjen maa- ja metsätalouden ja maaseutualan tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti sekä metsätaloudella toimivien yritysten osalta komission tiedonantona annettuihin maa- ja metsätalouden ja maaseutualan tukien valtiontukea koskeviin suuntaviivoihin. Kun uudet valtioneuvoston päätökset on hallituksen esityksen antamisen jälkeen julkaistu EU:n virallisessa lehdessä, ehdottaa valiokunta 1 momentin viittausten täsmentämistä siten, että asetuksen ja tiedonannon lopulliset numerot ja tiedonannon osalta myös viittauksessa tarkoitettujen suuntaviivojen kohdat käyvät momentista ilmi.

Pykälän 2 momentissa esitetään viitattavaksi mikroyritysten ja pienten ja keskisuurten yritysten määritelmän osalta edellä mainitun komission asetuksen 2 artiklan 53 kohtaan. Valiokunta ehdottaa, että viittaus korjataan koskemaan komission asetuksen 2 artiklan 52 kohtaa.

Valiokunnan mietintö MmVM 24/2022 vp

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Maa- ja metsätalousvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 287/2022 vp sisältyvän lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Valiokunnan muutosehdotukset

Laki

kasvinterveyslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kasvinterveyslain (1110/2019) 34 §:n 1 ja 2 momentti seuraavasti:

Laki

kasvinterveyslain 34 §:n muuttamisesta

34 §

Eräät Euroopan unionin lainsäädännöstä johtuvat korvauksensaajia koskevat edellytykset

Sen lisäksi, mitä 31—33 §:ssä säädetään, tässä laissa tarkoitettuihin kustannuksiin ja korvauksiin sovelletaan maatalousalalla toimivien yritysten osalta tiettyjen maa- ja metsätalousalan ja maaseutualueiden tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun komission asetuksen (EU) ~~N:o~~ 2022/2472 I lukua ja 26 ja 28 artiklaa sekä metsätalousalalla toimivien yritysten osalta maa- ja metsätalousalan ja maaseutualueiden valtiontuesta vuosina 2023—20xx annettujen Euroopan unionin suuntaviivojen ~~(xx)~~ (2022/C 485/01) 53, 55, 594, 595, 599 ja 600 kohtaa.

Edellä 1 momentissa mainitun komission asetuksen mukainen tuki voidaan maksaa vain asetuksen 2 artiklan 52 alakohdassa tarkoitetuille mikroyrityksille ja pienille ja keskisuurille yrityksille.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Valiokunnan mietintö MmVM 24/2022 vp

Helsingissä 27.1.2023

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Anne Kalmari kesk
varapuheenjohtaja Ritva Elomaa ps
jäsen Seppo Eskelinen sd
jäsen Satu Hassi vihr
jäsen Mikko Lundén ps
jäsen Anders Norrback r
jäsen Jenni Pitko vihr
jäsen Juha Pylväs kesk
jäsen Piritta Rantanen sd
jäsen Arto Satonen kok
jäsen Jenna Simula ps
jäsen Peter Östman kd

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Tuire Taina